MÜNZİR BİN SA’ÎD

Fıkıh, hadîs ve nahiv âlimi. Künyesi Ebü’l-Hakem olup, adı Münzir bin Sa’îd bin Abdurrahmân bin Kâsım bin Abdullah’tır. Aslen Endülüslü olup, 265 (m. 878) yılında doğmuştur. 273 (m. 886) yılında doğduğu da söylenir. Kurtuba’ya yakın bir bölge olan Belûtî’de yetişmiş ve burada ilk tahsilini yapmıştır. Münzir bin Sa’îd, Mekke ve Mısır’a giderek, buralardaki meşhûr âlimlerden ders almıştır. Münzir bin Sa’îd, Kurtuba’da İbn-i Yahyâ el-Leysî’den hadîs-i şerîf dinlemiş ve ilim öğrenmiştir. Kurtuba’da kadılık yapan Münzir bin Sa’îd, 355 (m. 966) yılında vefât etmiştir.

Münzir bin Sa’îd, Kurtuba’da emir Abdurrahmân en-Nâsır’ın köşküne gitmiş ve orada kâtiplerin, âlimlerin ve şâirlerin bulunduğu meclise katılmıştır. Kendiliğinden o mecliste bir hutbe okuyan Münzir bin Sa’îd, emir Abdurrahmân Nâsır’ın dikkatini çekmiştir. Münzir bin Sa’îd, hutbesine Allahü teâlâya hamd ve Peygamberine salât-ü selâm ile başladıktan sonra, Peygamberimizin (aleyhisselâm) her hâlinin ümmetine rehber olduğu, Allahın ni’metlerinin hatırlanması gerektiği, Allahın va’dinde duracağı ve îmân edip, sâlih amel işleyenlere bol mükâfat vereceği, dinden yüz çevirenlerin dünyâda ve âhırette hüsrana uğrayacağı, Allaha ve Resûlüne itaatin emrolunduğu, müslümanların birlik ve beraberlik içinde yaşamasının gerektiği husûslarını çok güzel bir şekilde anlatmıştır.

Bu hutbe, emir Abdurrahmân Nâsır’ı ağlatmış ve onun pişman olmasına sebeb olmuştur. Münzir bin Sa’îd, gerek emir Abdurrahmân Nasır zamanında, gerekse ondan sonra oğlu el-Hakem zamanında Kurtuba’da kadılık yapmıştır. Bu sırada devamlı hakkı ve adâleti gözetmiş, iyilikleri emretmiş ve kötülüklerden uzaklaştırmıştır. Dinimizin emir ve yasaklarına uymayı teşvik eden, haramların kötülüğünü, bid’at ehline uyanların dünyâ ve âhırette felâkete uğrayacaklarını anlatan eserler yazmıştır.

Münzir bin Sa’îd, Kurtuba’da Zehrâ Câmii’nde meclis kurup, hutbe okutur ve halka namaz kıldırırdı. Bu arada meşhûr nahiv

âlimi Halîl’in Kitâb-ül-ayn adlı eserini mütâlâa ederdi. Münzir bin Sa’îd’in birbirinden güzel eserlerinden ba’zıları şunlardır:

El-İbâne an hakâik usûl-üd-diyâne, el-İnbâh alâ istinbât-il-ahkâm min kitâbillah, en-Nâsih vel-mensûh, Resâil, Hutbe mecmû’ası, Ahkâm-ül-Kur’ân ve Eş-ârun müteferrika.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu’cem-ül-udebâ cild-19, sh. 174

2) El-Bidâye ven-nihâye cild-11, sh. 288

3) Mir’at-ül-cinân cild-2, sh. 358

4) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 17

5) Bugyet-ül-vuât cild-2, sh. 301

6) El-A’lâm cild-7, sh. 294

7) Mu’cem-ül-müellifîn cild-13, sh. 9

8) İzâh-ül-meknûn cild-1, sh. 7

9) Hediyyet-ül-ârifîn cild-2, sh. 472